

Indhold

Skatten falder 1

Den nuværende regering har modsat de borgerlige forgængere sænket skatte-trykket

Beskæftigelsesrekord 3

Antallet af beskæftigede personer er i dag 180.000 højere, end da den nuværende regering trådte til i 1993.

Fuldt udbytte af opsvinget. 4

Vi har selv skabt den længste højvækstperiode i dansk økonomi siden 60'erne.

Fremgang i reallønnen. 5

90'ernes økonomiske fremgang er blandt andet blevet omsat til solide og stabile stigninger i reallønnen.

Holdningen 6

Den borgerlige oppositions tilbud til almindelige lønmodtagere kan bedst sammenfattes under overskriften "Øget utryghed", skriver LO's formand Hans Jensen.

Udspil 9. november 2001

Nyhedsbrevet *Udspil* udgives af Landsorganisationen i Danmark Rosenørns Allé 12, 1634 København V Tlf. 3524 6000, fax: 3524 6308, www.lo.dk, e-mail: udspil@lo.dk

Ansvarshavende redaktør: Hans Jensen.
I redaktionen: Henrik Rasch, Susse Maria Holst, Dorte Monggaard, Erik Harr og Michael Bræmer. Layout: LO. Illustration: Knud Andersen, Skønvirke. Mangfoldiggørelse ikke tilladt uden tilladelse fra LO. ISSN-nr.: 1397-9930

Skattepolitik

Skattetrykket er faldet

Skattetrykket i Danmark har på intet tidspunkt været højere end i 1988, hvor skatteministeren hed Anders Fogh Rasmussen. Den nuværende regering har omvendt sænket skattetrykket, samtidig med at beskæftigelsen er øget dramatisk.

Den foreløbige Danmarksrekord i skattetryk indehaves af den borgerlige regering, som var ved magten fra 1982 til 1993. Rekorden blev sat i 1988, hvor den ansvarlige skatteminister hed Anders Fogh Rasmussen.

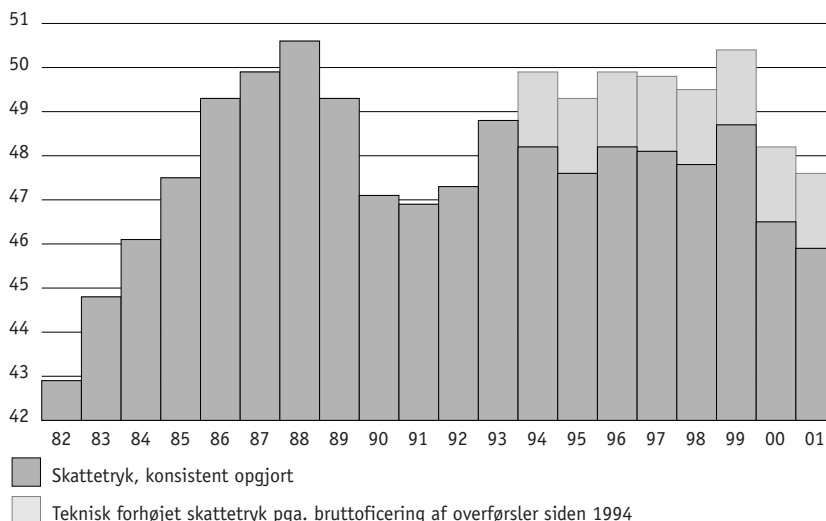
Tal fra Skatteministeriet og Danmarks Statistik viser, at Schlüter-regeringen alene fra 1982 til 1988 hævede det samlede provenu af skatter og afgifter med tæt ved en femtedel, fra 43 til næsten 51 procent af bruttonationalproduktet. Først da det økonomiske opsving var blevet slået i stykker på grund af den overophedede økonomi og den efterfølgende kartoffelkur, lykkedes det den borgerlige regering at stoppe skatternes himmelflugt, hvilket dog først og fremmest må tilskrives den svage udvikling i den økonomiske aktivitet.

Facit for den borgerlige regering var en samlet stigning i skattetrykket fra 1982 til 1992 på godt seks procentpoint.

Modsat er det gået under den nuværende socialdemokratiske ledede regering. I indeværende år vil skattetrykket således være 1,25 procentpoint lavere, end da Poul Nyrup Rasmussen overtog regeringsmagten i 1993. Korrigerer man samtidig for, at sociale pensioner og kontanthjælp i 1994 blev omlagt til at være fuldt skattepligtige ydelser, når man frem til, at skattetrykket under Nyrup-regeringen er sat ned med hele tre procentpoint.

I det ovennævnte regnestykke er der taget udgangspunkt i den definition af skattetrykket, som bliver benyttet af internationale organisationer som

Udviklingen i skattetrykket, 1982-2001, pct.

Kilde: Skatteministeriet, Økonomiministeriet og egne beregninger.

OECD, IMF og EU. Denne definition sammenholder som nævnt de samlede skatter og afgifter med bruttonationalproduktet.

Men uanset hvilket mål, der anvendes til beregning af skattetrykket, ændrer det ikke synderligt ved billedet. Tager man eksempelvis udgangspunkt i den definition af skattetrykket, som partiet Venstre benytter sig af i den igangværende valgkamp, når man frem til et nogenlunde tilsvarende resultat – nemlig:

- At skattetrykket, efter en voldsom stigning i de første seks år af Schlüters regeringsperiode, toppede i 1988.
- At skattetrykket i dag er lavere, end da Schlüter opgav regeringsmagten i 1993.

Desuden ændrer metoden til beregning af skattetrykket ikke ved en anden væsentlig indikation for den samfundsøkonomiske sundhedstilstand – beskæftigelsen.

I løbet af mere end 10 års borgerligt styre voksede beskæftigelsen beskedent med omkring 60.000 personer, mens den socialdemokratisk ledede regering efter godt otte år ved magten har formået at øge beskæftigelsen med 180.000 personer (se selvstændig artikel).

Yderligere oplysninger: Afdelingsleder Jan Kærra Rasmussen på telefon 3524 6066.

Yderligere kommentarer: LO-formand Hans Jensen på telefon 3524 6000.

Beskæftigelse

Beskæftigelsesrekord

Antallet af beskæftigede personer er i løbet af den SR-ledede regerings levetid vokset med 180.000 personer.

Ændring i antal beskæftigede fordelt på regioner, 1993-2000

	Antal	Pct. ændring
Storkøbenhavn	53.011	20,7
Københavns Amt	2.983	0,9
Frederiksborg Amt	8.420	4,5
Roskilde Amt	5.190	4,1
Vestsjællands Amt	6.206	4,4
Storstrøms Amt	2.344	1,9
Bornholms Amt	-1.254	-5,8
Fyns Amt	7.086	3,1
Sønderjyllands Amt	2.181	1,7
Ribe Amt	3.197	2,8
Vejle Amt	13.049	7,7
Ringkøbing Amt	3.486	2,4
Århus Amt	23.698	7,7
Viborg Amt	5.488	4,7
Nordjyllands Amt	14.364	6,1
Hele landet	149.449	5,7

Note: De regionale beskæftigelsestal halter noget efter opgørelsen på landsplan. Den samlede fremgang er derfor omkring 20 procent højere end angivet.

Kilde: Danmarks Statistik (RAS).

Beskæftigelsen i Danmark har aldrig været højere end nu, og 2001 kan blive det år, hvor beskæftigelsen for første gang kommer op over 2,7 millioner personer. Dermed er beskæftigelsen herhjemme steget med cirka 180.000 personer, siden den nuværende regering trådte til.

Stigningen fordeler sig med knap en tredjedel til den offentlige sektor, mens beskæftigelsen i de private erhverv er steget med hele 130.000 personer. I den private sektor er det især inden for servicefagene og i bygge- og anlægsbranchen, at der er skabt mange ekstra job. Der er altså ikke tale om, at beskæftigelsesfremgangen skyldes en voldsom udbygning af den offentlige sektor.

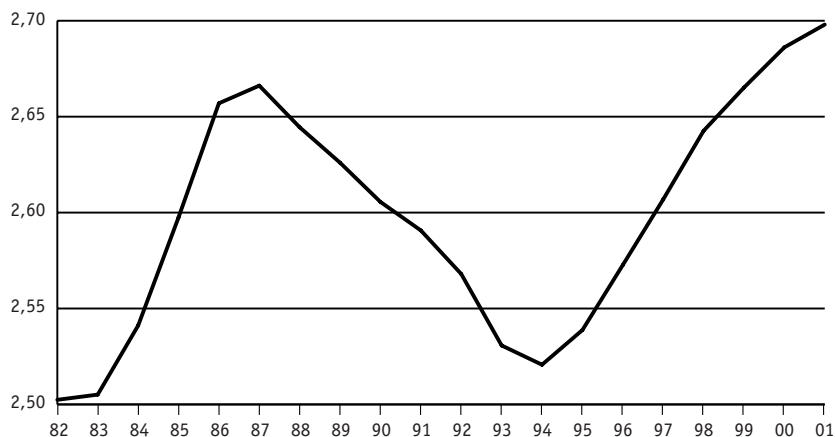
Også rent geografisk er den stigende beskæftigelse slået bredt igennem over hele landet. På landsplan er det kun Bornholm, som pt. har en nogenlunde uændret beskæftigelse sammenlignet med 1993. I de øvrige amter er beskæftigelsen uden undtagelse steget. Storkøbenhavn er den absolutte topscorer med godt 20 procent flere i arbejde end for otte år siden. Men også Nordjylland, Århus og Vejle amter har oplevet fremgang i beskæftigelsen, som ligger markant over landsgennemsnittet.

Beskæftigelsesrekorden er ikke kommet af sig selv. Den er et resultat af mange års sund økonomisk politik og afbalancerede reformer på arbejdsmarkedet. Disse gode økonomisk-politiske resultater skal ses i forhold til den tidligere borgerlige regering, som lod det økonomiske opsving køre af sporet og endte med at aflevere en beskæftigelse, som ikke var meget højere, end da den kom til magten i 1982.

Yderligere oplysninger: LO-økonom Jens-Christian Stougaard på telefon 3524 6065.

Yderligere kommentarer: LO-formand Hans Jensen på telefon 3524 6000.

Den samlede beskæftigelse i Danmark, 1982-2001, mio. personer

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og Økonomiministeriet.

Økonomi

Vi har selv skabt 90'er-opsvinget

Afbalanceret og offensiv økonomisk politik samt reformer på arbejdsmarkedet har givet fuldt udbytte af 90'ernes opsving.

Gennemsnitlig årlig realvækst i de to regeringsperioder, pct.

	82-93	93-01
Privat forbrug	1,1	2,3
Offentligt forbrug	0,9	2,0
Erhvervsinvesteringer	2,4	7,4
Boligbyggeri	1,2	3,8
Eksport	3,7	5,8
Import	3,0	7,0
BNP	1,4	2,9

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomiministeriet og egne beregninger.

De seneste otte år har dansk økonomi i gennemsnit opnået en vækst på knap tre procent årligt, og dermed har perioden fra 1993 og frem til i dag været den længste højvækstperiode i dansk økonomi siden 1960'erne.

Afgørende for denne udvikling har været, at regeringen har ført en afbalanceret og offensiv økonomisk politik, kombineret med rigtige og nødvendige reformer af arbejdsmarkedspolitikken.

Resultatet har været et vækstbillede, som er kommet lønmodtagerne til gode i form af øget vækst i det private forbrug, samtidig med at erhvervslivets investeringer og boligbyggeriet har fået et kraftigt løft.

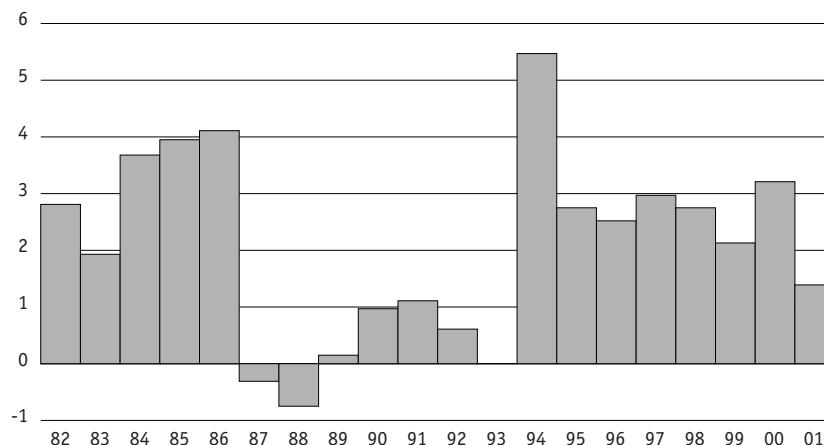
Alt i alt har den økonomiske vækst siden 1993 gennemsnitligt været mere end dobbelt så kraftig som under de forudgående Schlüter-regeringer, hvor den årlige vækst fra 1982 til 1993 var på gennemsnitligt 1,4 procent.

Den markante forskel i økonomiske resultater under henholdsvis Schlüter og Nyrup Rasmussen skyldes ikke afgørende forskelle i de internationale konjunkturer. Ser man på de to regeringsperioder over for hinanden, viser det sig, at væksten hos Danmarks vigtigste samhandels partnere faktisk var en smule højere under Schlüter-regeringerne. Den nuværende regering har med andre ord ført sin politik i et mere ugunstigt internationalt klima end forgængerne. Alligevel var den gennemsnitlige fremgang i privatforbrug og erhvervsinvesteringer i Schlüters regeringsperiode betydeligt lavere end i Nyrups regeringstid.

Indenlandske faktorer

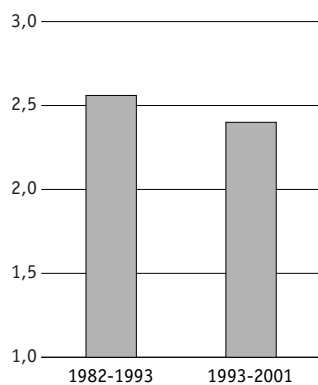
Forklaringen på forskellene i de to regeringslederes økonomiske resultater skal derfor først og fremmest søges i de politiske forskelle mellem de

Vækst i bruttonationalproduktet, 1982-2001, pct.

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomiministeriet og egne beregninger.

Eksportvægtet gennemsnit af væksten på Danmarks 11 vigtigste eksportmarkeder, årlig realvækst, pct.

Kilde: OECD, Det Økonomiske Råd og egne beregninger.

to regeringer. Den høje vækst og den solide beskæftigelsesfremgang siden 1993 hænger nøje sammen med den offensive økonomiske politik, begyndende med den såkaldte kickstart af økonomien. Dette kombineret med den aktive linie i arbejdsmarkedspolitikken, med målrettet satsning på aktivering af ledige og opkvalificering af arbejdsstyrken, har været en afgørende forudsætning for at dække virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft og dermed modvirke flaskehalse og pres på lønninger og konkurrenceevne. Som en følge heraf er ledigheden i dag nede det laveste niveau i 25 år, samtidig med at der er styr på prisstigningerne, faldende gældsbyrde og massive overskud på de offentlige finanser.

Omvendt blev det kraftige opsving i første halvdel af 80'erne ødelagt blandt andet på grund af manglende forståelse for betydningen af et velfungerende arbejdsmarked og et for stort lånefinansieret forbrug. Det førte til mangel på arbejdskraft med overophedning af økonomien og deraf følgende ukontrollable lønstigninger til følge. Konsekvensen var, at Danmark i en syv-årig periode blev et lavvækstsamfund med voldsomt stigende ledighed, beskedne reallønsstigninger, øget gældsætning og ubalance i de offentlige finanser.

Yderligere oplysninger: LO-økonom Jens-Christian Stougaard på telefon 3524 6065.

Yderligere kommentarer: LO-formand Hans Jensen på telefon 3524 6000.

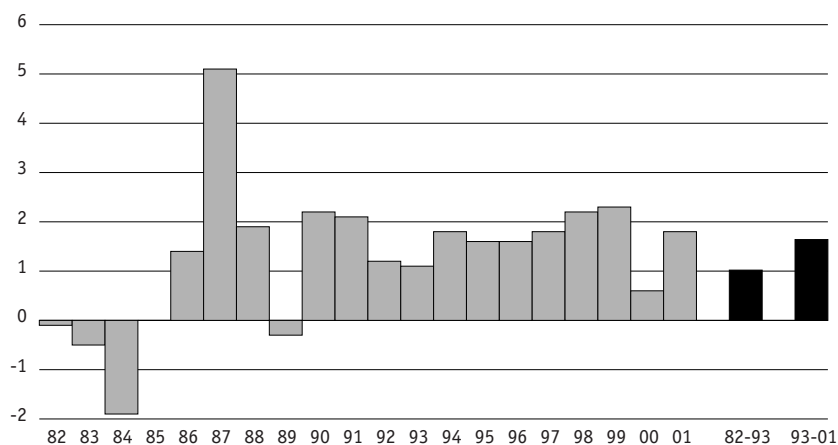
Løn

Stabil fremgang i reallønnen

Lønmodtagerne har op gennem 90'erne kunnet glæde sig over, at den økonomiske fremgang i samfundet blandt andet er blevet omsat til solide og stabile stigninger i reallønnen.

De seneste år har været gode for lønmodtagerne. Udover stigende beskæftigelse har den økonomiske politik også medvirket til stabile og lave prisstigninger med det resultat, at der er kommet mere fart over reallønsudviklingen sammenlignet med tidligere.

Udviklingen i reallønnen, 1982-2001, pct.

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomiministeriet og egne beregninger.

En større del af værdien af de tilkæmpede lønstigninger er altså blevet bevaret, og oveni skal så lægges et svagt faldende skattetryk, som yderligere har gavnet lønmodtagerens reale indkomster.

Fra 1993 og til i dag er de reale lønstigninger før skat nået op på gennemsnitligt 1,6 procent årligt, selv om de nominelle lønstigninger i samme periode faktisk har været næsten to procent lavere end i årene forud.

Det afspejler som nævnt, at de årlige prisstigninger (inflationen) siden 1993 i gennemsnit har været 2,1 procent mod 4,4 procent i perioden 1982-93.

Den høje inflation fra 1982 til 1993 betød så også, at de lønmodtagere, som forblev i arbejde, måtte nøjes med en reallønsfremgang, som kun lige akkurat krøb op over 1 procent.

Alt i alt har kombinationen af økonomisk holdbare overenskomstaftaler på arbejdsmarkedet og den målrettede økonomiske politik siden 1993 dannet grundlag for en jobfest, som oven i købet også er endt med en reallønsfest.

Yderligere oplysninger: LO-økonom Jens-Christian Stougaard på telefon 3524 6065.

Yderligere kommentarer: LO-formand Hans Jensen på telefon 3524 6000.

Holdningen

Resultater fremfor usikkerhed

Af Hans Jensen, LO's formand

Gennem de seneste otte år har regeringen skabt imponerende resultater i dansk økonomi. Og efter LO's mening er der ingen som grund til at tro, at et borgerligt regeringsalternativ vil være i stand til at videreføre den linie. Udover den voldsomme stigning i beskæftigelsen har regeringen også skabt en balance i dansk økonomi, som kun meget få havde turdet håbe eller tro på, da Poul Nyrup Rasmussen trådte til i begyndelsen af 1993.

Politisk mod og vilje har fået ledigheden til at falde til et niveau, som er det laveste i 25 år. Reallønnen er vokset støt og roligt. Gældsbyrden er for stærkt nedadgående, og der har i snart lang tid været solide overskud på de offentlige finanser og betalingsbalancen.

Sådan ser den scene ud, hvor de kommende års politiske kamp skal udspilles. Og ligesom regeringen mener vi i LO, at der fortsat ligger store opgaver og venter på at blive løst.

Ledigheden kan efter vores mening sagtens komme endnu længere ned, hvis vi vel at mærke vil og tør tage de rigtige beslutninger.

Den offentlige sektor har brug for et alvorligt løft. Og vejen frem er at satse på at få de offentligt ansattes arbejdsglæde og muligheder for selv at præge arbejdsdagen til at gå op i en højere enhed med borgernes ønske om service, der kvalitetsmæssigt er i orden.

Også når det gælder arbejdsmiljøet, er der brug for at holde fast på den linie, som regeringen har lagt. Alt for mange får et ødelagt helbred eller forringet livskvalitet til gengæld for det engagement, som de lægger i deres arbejdsliv.

Ser vi så et øjeblik på de bud, som den borgerlige opposition har til de almindelige lønmodtagere, kan det efter min mening bedst sammenfattes under overskriften: Øget utryghed.

Den borgerlige statsministerkandidat Rasmussen har lanceret et skat-testop, som kun kan realiseres gennem massive offentlige besparelser. Det vil både føre til indskrænkninger i velfærden og omfattende fyringer af offentligt ansatte.

Og hvis de borgerlige løfter om snuptagsforbedringer i eksempelvis ældreplejen samtidig skal indfries, er der kun én vej: At de tilbageværende skal løbe hurtigere!

Ser vi på arbejdsmarkedet, er det tydeligt, at de borgerlige over én kam satser på at forringe vilkårene netop for de grupper, som har størst behov for hjælp. Bliver man ledig, er det ikke fra de borgerlige, man skal forvente en indsats for at komme i job. I hvert fald skal bevillingerne til aktivering og uddannelse halveres.

Og på arbejdsmiljøområdet har vi gennem de seneste par år set, at de borgerlige med usvigelig sikkerhed har stemt imod de forbedringer af sikkerhed og forebyggelse, som regeringen har fået gennem Folketinget.

Det er grunden til, at vi i LO støtter den nuværende regering. Ikke af vane, men fordi det er, hvad der tjener lønmodtagernes interesser.